

De relatie met de partner

Bevindingen uit de gezinsenquête 2021

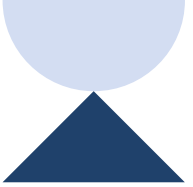

Kathleen Emmery

Kenniscentrum Gezinswetenschappen

7 februari 2023

1

Beleving van de partnerrelatie

2

Gebruik van relatieondersteuning

Beleving van de partnerrelatie

- ▣ Kwaliteit van en tevredenheid met de partnerrelatie
- ▣ Partner als bron van steun
- ▣ Verschillen tussen gezinnen
- ▣ Wat zou men liefst anders zien in de partnerrelatie?
- ▣ Samenhang met andere levensdomeinen
- ▣ Beleving van de invloed van de coronapandemie

Grote meerderheid heeft een positieve beleving van de partnerrelatie

■ Grote mate van overeenstemming:

- 75% tot 87% is het 'meestal of altijd eens' omtrent beslissingen, religie, gedrag en het tonen van affectie
- 25% is het niet altijd eens over zijn of haar seksuele relatie

■ Grote mate van stabiliteit:

- 97% heeft de intentie om samen te blijven

■ Beperkte mate van conflict:

- 74% heeft minder dan één keer per maand ruzie

■ Grote mate van binding:

- 85% doet minstens maandelijks activiteiten samen
- 81% voert minstens maandelijks een diepgaand gesprek

Subschaal consensus

Subschaal satisfactie

Subschaal cohesie

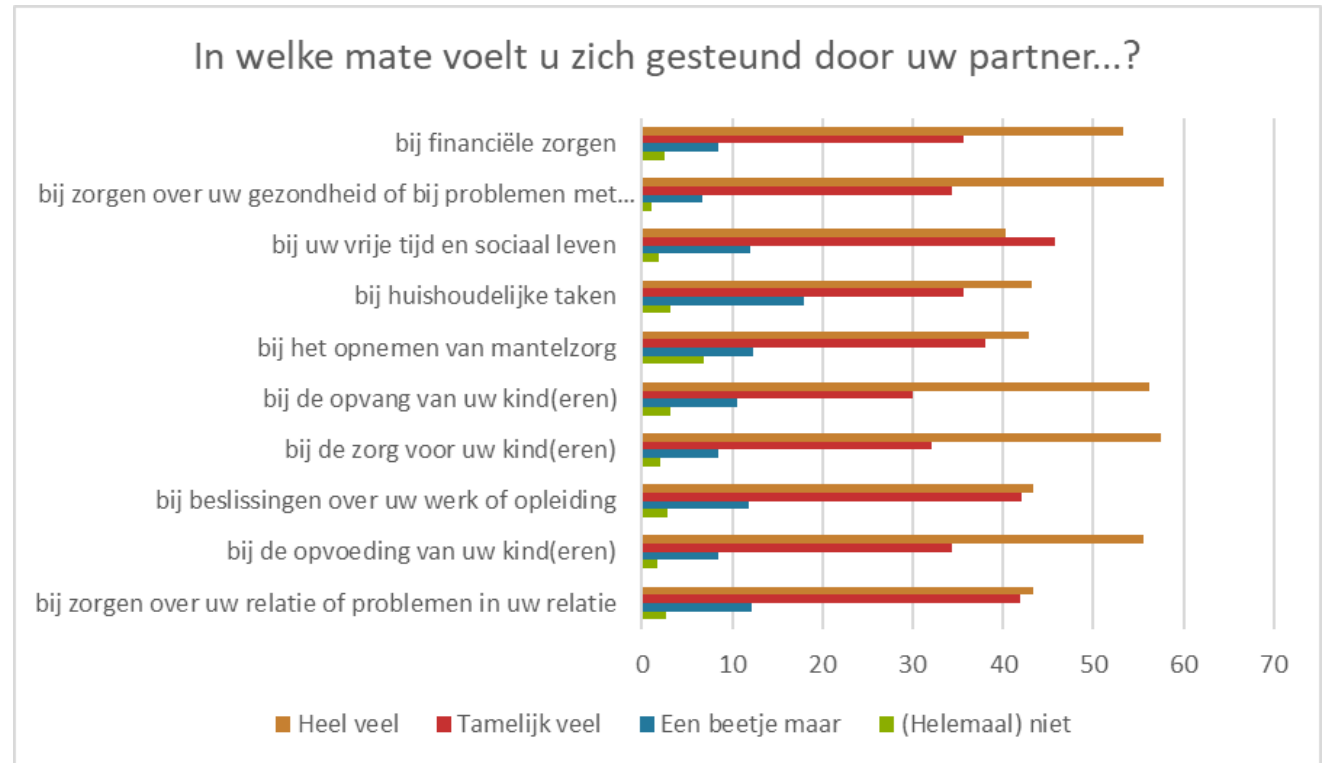
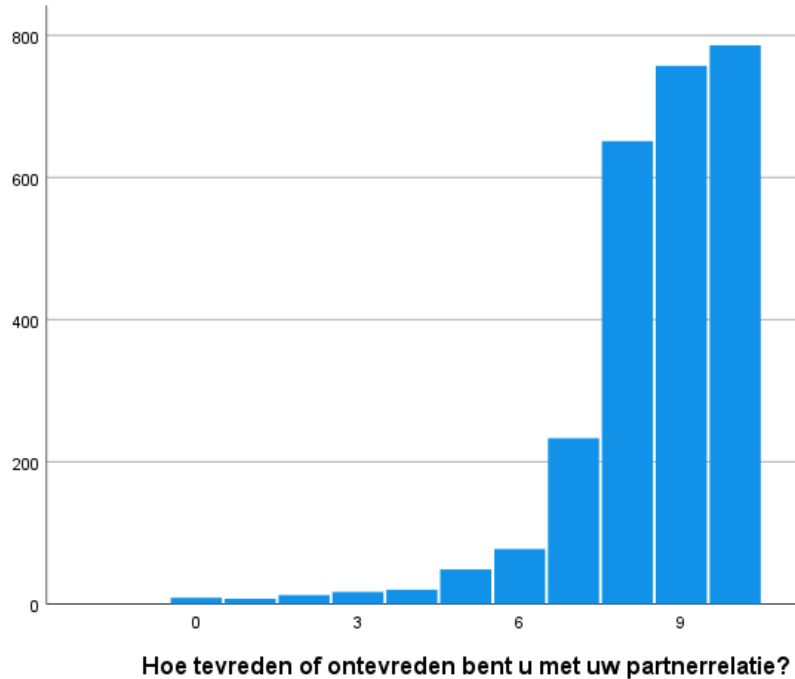
RDAS

- Score tussen 0 en 56
- Gemiddelde score = 42,9 in 2021
- 0,6 punten hoger dan 2016

1 Beleving van de partnerrelatie

Grote meerderheid heeft een positieve beleving van de partnerrelatie

Verschillen tussen groepen

	Consensus	Satisfactie	Cohesie	RDAS	Relatie- tevredenheid	Steun	n
Totaal	18,9	13,7	10,2	42,9	8,6	3,3	
Geslacht	n.s.	*	n.s.	n.s.	***	***	
mannen	18,9	13,8	10,3	43,1	8,7	3,5	>970
vrouwen	18,9	13,6	10,2	42,8	8,4	3,2	>1.510
Leeftijd	n.s.	***	*	*	**	***	
jonger dan 35 jaar	19,1	13,4	10,6	43,2	8,7	3,4	>470
35-44 jaar	18,9	13,6	10,1	42,6	8,6	3,4	>890
45-54 jaar	18,7	13,9	10,1	42,7	8,4	3,3	>850
55 jaar en ouder	19,1	14,3	10,2	43,9	8,6	3,3	>260
Leeftijd van het jongste kind	n.s.	***	n.s.	**	n.s.	**	
0 – 2 jaar	19,0	13,3	10,4	42,8	8,7	3,4	>460
3 – 5 jaar	18,6	13,5	10,1	42,2	8,6	3,4	>290
6 – 11 jaar	18,9	13,6	10,1	42,5	8,5	3,3	>570
12 – 17 jaar	18,8	13,8	10,1	43,0	8,5	3,3	>490
18 – 24 jaar	19,0	14,2	10,4	43,7	8,4	3,3	>490
Subjectieve armoede	***	*	*	**	***	***	
zeer moeilijk rondkomen	18,3	13,2	9,8	40,9	7,8	3,1	>30
moeilijk rondkomen	18,4	13,4	9,5	42,4	8,2	3,1	>70
eerder moeilijk rondkomen	18,7	13,6	10,1	42,3	8,3	3,3	>300
eerder gemakkelijk rondkomen	18,7	13,7	10,2	42,7	8,6	3,3	>830
gemakkelijk rondkomen	19,1	13,9	10,3	43,2	8,6	3,4	>770
zeer gemakkelijk rondkomen	19,3	13,6	10,5	43,5	8,7	3,5	>410

1 Beleving van de partnerrelatie

Verschillen tussen groepen

	Consensus	Satisfactie	Cohesie	RDAS	Relatie- tevredenheid	Steun	n
Opleidingsniveau	*	**	n.s.	*	*	n.s.	
geen diploma hoger onderwijs	19,1	13,9	10,2	43,3	8,7	3,3	>880
diploma hoger onderwijs	18,8	13,6	10,2	42,6	8,5	3,6	>1.530
Gehuwd of ongehuwd	n.s.	***	*	**	*	*	
gehuwde koppels	19,0	13,8	10,3	43,2	8,6	3,4	>1.680
ongehuwde koppels	18,7	13,4	10,1	42,2	8,5	3,3	>670
Gezinsvorm	*	n.s.	*	*	n.s.	*	
intacte gezinnen	18,8	13,6	10,2	42,6	8,6	3,4	>1.900
samengestelde gezinnen	19,2	13,9	10,5	43,6	8,6	3,3	>350
Samenwonen	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	***	***	
samenwonende koppels	18,9	13,7	10,2	42,9	8,6	3,4	>2.300
latrelaties	19,1	14,0	10,1	43,7	8,0	3,0	>160
Herkomst	*	*	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	
België	18,8	13,7	10,2	42,7	8,6	3,3	>2.060
EU*	19,0	13,5	10,3	43,0	8,5	3,4	>200
niet-EU*	19,3	14,0	10,3	43,9	8,5	3,4	>220
Religie	**	n.s.	n.s.	**	**	n.s.	
christelijke geloofsovertuiging	19,0	13,8	10,3	43,2	8,6	3,3	>1.200
islamitische geloofsovertuiging	19,5	14,1	10,1	44,4	8,8	3,4	>100
geen (specifieke) geloofsovertuiging	18,7	13,6	10,1	42,4	8,5	3,4	>1.040

Welke zaken in uw relatie had u graag anders gezien? Kwalitatieve verwerking (714 bruikbare antwoorden)

Aandachtspunten:

- ▣ Meer tijd aan de partnerrelatie spenderen
- ▣ Meer steun van de partner in het huishouden of zorg voor de kinderen
- ▣ Beter met elkaar communiceren
- ▣ Meer emotionele steun
- ▣ Elkaar meer aandacht of affectie geven

Conflict, spanning of onevenwicht:

- ▣ Persoonskenmerken van de partner
- ▣ Opvoeding
- ▣ Werk
- ▣ Mentale of fysieke gezondheid
- ▣ Financiën
- ▣ Verschillende opvattingen
- ▣ Familie
- ▣ Moeilijkheden na scheiding

Samenhang met andere levensdomeinen

		RDAS		Relatietevredenheid	
		r	n	r	n
Opvoeding	Verrijking (POPI)	0,21**	2.437	0,18**	2.618
	Isolatie (POPI)	-0,30**	2.403	-0,20**	2.584
	Kost (POPI)	-0,19**	2.436	-0,15**	2.609
	Opvoedingsbelasting	-0,24**	2.448	-0,19**	2.632
	Tevredenheid over het verloop van de opvoeding van de kinderen	0,24**	2.463	0,32**	2.661
Betaalde arbeid	Eigen werkuren	0,04*	2.180	0,08**	2.341
	Werkuren van de partner	<i>n.s.</i>		<i>n.s.</i>	
	Tevredenheid met de huidige job	0,12**	2.213	0,17**	2.378
	Tevredenheid met de combinatie arbeid en gezin	0,23**	2.451	0,27**	2.635
Onbetaalde arbeid	Tevredenheid met de huidige verdeling van de zorgtaken	0,41**	2.381	0,47**	2.561
	Tevredenheid met de huidige verdeling van de huishoudelijke taken	0,42**	2.459	0,48**	2.654
Sociale steun	Grootte van het sociaal netwerk	0,10**	2.417	0,10**	2.593
	Ervaren van informele steun bij relatieproblemen	-0,13***	2.319	-0,10***	2.484
Psychisch welzijn	Psychische gezondheid	0,30**	2.448	0,28**	2.628
	Vitaliteit	0,25**	2.451	0,22**	2.628

Beleving van de invloed van de coronapandemie op de partnerrelatie

Vergeleken met de situatie voor de pandemie, dus voor maart 2020, hoe gaat het op dit moment met de relatie met uw partner?	(veel) beter	hetzelfde	(veel) minder goed	<i>n</i>
	17,9	71,5	10,7	2.754

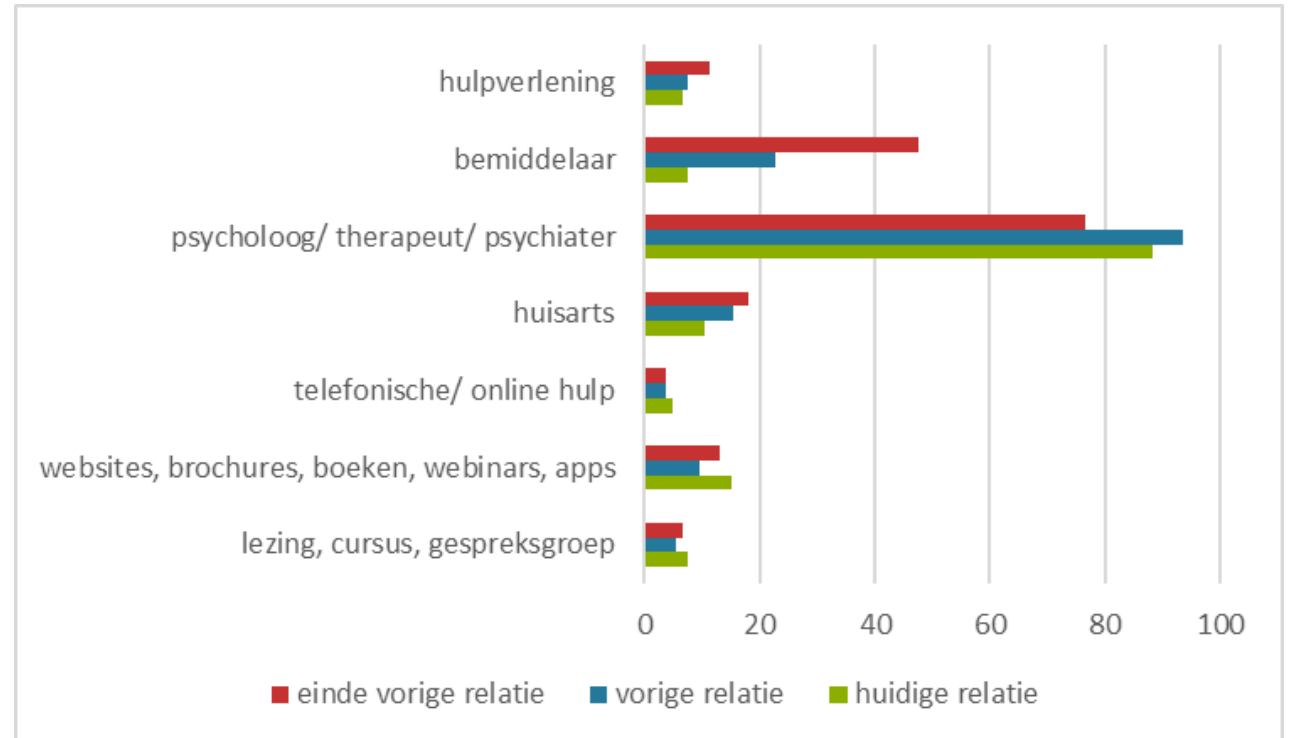
2. Relatieondersteuning

Gebruik van voorlichting rond relaties, relatiebemiddeling, relatietherapie of een andere vorm van relatiebegeleiding

	gebruik van relatieondersteuning	n
Totaal	17,2	3.270
Leeftijd***		
jonger dan 35 jaar	10,7	549
35 - 44 jaar	17,8	1.137
45 - 54 jaar	19,0	1.177
55 jaar en ouder	20,7	407
Leeftijd jongste kind***		
0-2 jaar	10,2	519
3-5 jaar	14,1	352
6-11 jaar	20,6	722
12-17 jaar	21,0	696
18-24 jaar	17,7	655
Herkomst***		
België	18,5	2.626
EU+	20,3	292
niet-EU+	9,6	352
Religie***		
christelijk	16,8	1.641
islamitisch	6,1	174
geen (specifieke) geloofsovertuiging	20,0	1.347
Opleidingsniveau***		
geen diploma hoger onderwijs	14,0	1.279
diploma hoger onderwijs	19,8	1.873
Gezinsvorm***		
intacte gezinnen	9,5	2.084
alleenstaande ouders	31,9	590
samengestelde gezinnen	30,8	388
Samenwonen***		
samenwonende koppels	12,3	2.486
latrelaties	47,1	186

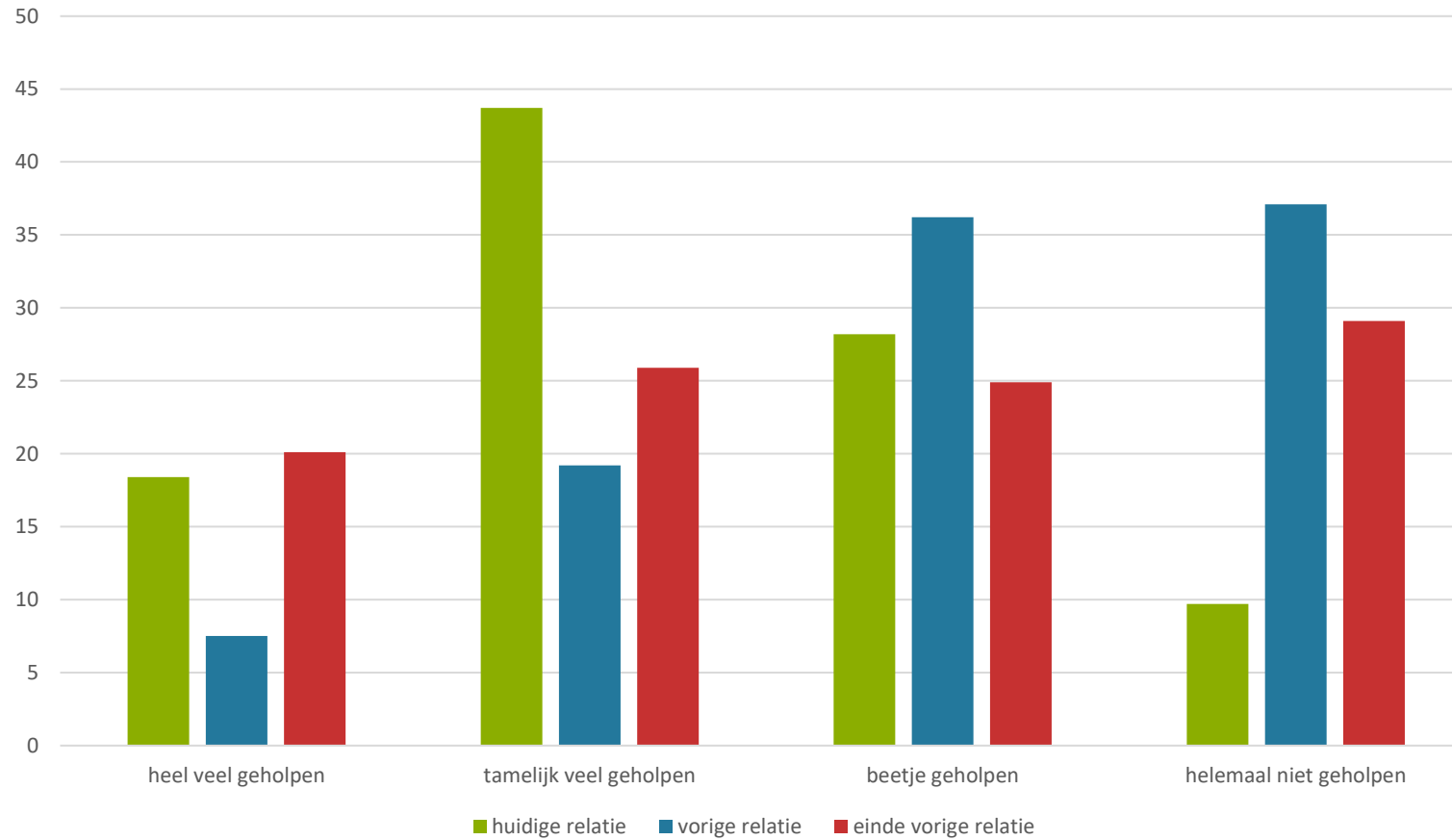
Gebruik van relatieondersteuning (n = 549): welk aanbod?

Van welk aanbod heeft u gebruik gemaakt?	%
lezing, cursus of gespreksgroep	5,9
informatie via websites, brochures, boeken, webinars, apps...	11,8
telefonische of online hulpverlening	3,7
gesprek met een huisarts	12,9
psycholoog/ therapeut/ psychiater	81,6
(ander) bemiddelaar	20,0
dienst of voorziening in de hulpverlening aan gezinnen	7,5

2. Relatieondersteuning

Mate waarin relatieondersteuning heeft geholpen

2. Relatieondersteuning

Waarom maakt men geen gebruik van relatieondersteuning?

Redenen		Wordt vaker als reden aangegeven door...
ik had geen behoefte of het was niet nodig	76,1	Mannen Gezinnen die gemakkelijk rondkomen met het inkomen Hoger opgeleiden Gezinnen met christelijke of islamitische geloofsovertuiging
ik kreeg voldoende hulp van vrienden en familie	16,6	Vrouwen
ik/we wilde(n) het zelf oplossen	10,9	Hoger opgeleiden Gezinnen zonder specifieke geloofsovertuiging
mijn partner wilde niet	7,1	Vrouwen Gezinnen met Belgische herkomst
ik geloofde niet dat men mij zou kunnen helpen	5,5	Gezinnen met Belgische herkomst
ik vond het niet ernstig genoeg	4,0	Hoger opgeleiden
ik kon voldoende terecht in boeken, folders, websites, webinars, apps	3,7	Gezinnen met herkomst buiten de EU
ik kende dit hulpaanbod niet	3,3	Gezinnen die moeilijk rondkomen met het inkomen Gezinnen met herkomst buiten de EU
het is te duur (de kostprijs)	3,0	Gezinnen die moeilijk rondkomen met het inkomen Gezinnen zonder specifieke geloofsovertuiging
ik durfde de stap niet te zetten	2,6	Gezinnen die moeilijk rondkomen met het inkomen Hoger opgeleiden
ik vond geen (gepast) aanbod in de buurt	0,6	Vrouwen
ik was bang voor de mening van anderen	0,7	

Steun van het sociale netwerk bij zorgen over of problemen in de relatie

Mate van ervaren steun van het sociale netwerk bij zorgen over of problemen in de relatie				
(helemaal) niet	een beetje maar	tamelijk veel	heel veel	<i>n</i>
18,0	26,7	38,1	17,2	2.932

Groepen die minder steun ervaren:

- ▣ Oudere generaties
- ▣ Gezinnen die moeilijk rondkomen met het gezinsinkomen
- ▣ Gezinnen met een niet-EU-herkomst

Naarmate men meer informele steun ervaart bij relatieproblemen, stijgt ook de kans op het gebruik van relatieondersteuning

- Grote meerderheid heeft een positieve beleving van de partnerrelatie
- Grote meerderheid heeft geen behoefte aan relatieondersteuning
 - Kwetsbaarheid van gezinnen die moeilijk rondkomen met het gezinsinkomen:
 - Ervaren een lagere relatiekwaliteit, -tevredenheid en minder steun van de partner
 - ‘Geen behoefte hebben’ is minder vaak een reden om geen gebruik te maken van relatieondersteuning
 - Kennen het hulpaanbod minder goed en ervaren de kostprijs vaker als drempel
 - Ervaren minder steun van het informele netwerk bij zorgen of problemen in de partnerrelatie
 - Nood aan voldoende toegankelijk en betaalbaar aanbod!
- Samenhang met beleving andere levensdomeinen
 - In gezinsondersteuning verschillende domeinen meenemen

Dank voor uw aandacht!

Kathleen Emmery

Coördinator Kenniscentrum Gezinswetenschappen

kathleen.emmery@odisee.be

 kcgezinswetenschappen.be

 [/gezinswetenschappen](https://www.facebook.com/gezinswetenschappen)

 [@gezinswetensch](https://twitter.com/gezinswetensch)

Vragen?